...letés.

...talházon és raktárakon
...sokra a nagytekintetü m.
...lytán pályázat hirdettetik.
...vetkező:
120 frt 62 kr.
2 frt 14 kr.
3056 frt 73 kr.
735 frt 89 kr.
38 frt 57 kr.
404 frt 46 kr.
42 frt 67 kr.
220 frt 26 kr.
58 frt 95 kr.
4680 frt 29 kr.
...n. kir. dohánybeváltó fel-
...lás fog tartatni, melyhez
...nál lett 5% bánompénz-
...jánlatok az említett nap

...tételek, valamint az elő-
...os órákban, a nagy-káro-
...tkezés színhelyén bete-

...beváltó felügyelőség.

...ldó lakás.
...rs. tulajdonát képező kis-
...93. sz. a. ház, mely áll ki-
...világos pincze és két setét
...pincze és padlásból, 1884-ik
...három vagy 6 évre akár
...ak, akár borbérő helyi-
...hivatali helyiségnek ki-

...ni nagy-péterfia-utcza
...t
EKLI GÁBOR
elnöknél.
...t is elfogadtatik jövő évi

...özvetlenül
...izsból
...érkezett
VIRÁGOKAT
ajánl
...ESSY BÉLÁNE
...divatárusnő.
...s templom bazár 7 dik sz.

...376. szám.
...EGYZÉKE
...VÁN" gőzmalom
...észítményeinek.
...ját raktárában.

...ausztriai értékben
...g és engedmény nélkül
...nz fizetés mellett.
...kkal együtt.

	100 kiló
...a nagy és apró szemü	21.—
középszerü . .	20.—
. . . . .	20.20
. . . . .	19.60
. . . . .	19.—
...zi 1-ső rendü . .	18 20
2-od „ . .	17.20
...sérliszt 1-ső rendü	16.40
„ 2-od „ .	15.60
...erliszt 1-ső „ .	14.60
„ 2-od „ .	13 80
„ 1-ső „ .	12.20
„ 2-od „ .	9.40
. . . . .	8.—
...zt	—.—
...rpa zsákkal. . .	5 20
zsak nélkül.	4.60
...rpa zsákkal . .	4.60
zsák nélkül.	4.—
...szt zsákkal á 75 kg.	10 40
„ zsák nélkül	9 80

...5 kl. zsákokb. 100 kl.
...ütt 60 krral drágább
...en, 1883. nov. 13.
...ulytartalma, — teljsuly
...tasulynak véve:
...—9 számig 25 és 85 kilo.
. . . 50 „
. . . 75 „

1884. XVI. évfolyam. 3. szám. Szombat, január 5.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . 10 frt — kr,
Fél évre . . . . 5 „ — „
Negyed évre . . 2 „ 50 „
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részétillető minden közlemény főpiacz, Vecsey-ház földszint, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt" közlönye.
Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmü s többszöri hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért vétetnek fel. Bélyegdij minden külön beigtatásért 30 kr.

„Nyilttér"-ben megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN H. könv. irodájában is.

Név nélküli vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Meghivás!

A debreczeni függetlenségi párt t. tagjai felkéretnek, hogy folyó hó 6-án vasárnap d. u. 2 órakor, a csizmadiatársulat árucsarnokában tartandó

közgyülésen

megjelenni szíveskedjenek.

Tárgy: Általános tisztujitás és a nagyválasztmány megalakitása.

Debreczen, 1884. január 1-én.

A debr. függetlenségi párt »intéző bizottsága.«

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS
a
„DEBRECZEN"
czimü,
hetenkint ötször megjelenő, politikai, társadalmi s közgazdászati lapra.

Ez ujévben, a „DEBRECZEN" XVI-ik évfolyamának elején, ujolag melegen ajánljuk lapunkat a n. é. közönség pártfogásába. Magyarország föltétlen önállása és függetlensége mellett küzdő, — a helyi viszonyokat függetlenül biráló, — a közélet eseményeit változatos összeállitásban és élénken felmutató s e mellett válogatott családi olvasmányt nyujtó lap a „DEBRECZEN" s azon lesz, hogy ezentul is kielégitse Debreczen sz. kir. városa s környék müvelt olvasó közönségének igényeit.

Szives bizalommal felkérjük tehát a n. é. közönséget, hogy az előfizetési pénzeket hozzánk minél előbb beküldeni sziveskedjék, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Előfizetési árak ugy **helyben** *mint vidékre:*

Egész évre . . . . . 10 frt.
Félévre . . . . . 5 frt.
Negyedévre . . . . . 2 frt. 50 kr.

Előfizethetni helyben **Kutasi Imre nyomdájában,** *— továbbá* **Telegdi K. Lajos** *és ifj.* **Csáthy Károly** *könyvkereskedéseikben, s vidéken, postautalványnyal minden posta hivatalnál.*

A „Debreczen" szerkesztősége és kiadó-hivatala.

A mi sok az sok.

(y) A magyar igazságszolgáltatásról, kivált mióta itt a pénzen felkent bajnokok a megaláztatás utólsó lépcsőfokáig vezették, tüskön-bokron kiáltani hivatva érezte magát minden oly elem, a mely csak a pillanatnyi önérdek szerencsétlen hálójában eviczkél.

Jellemző már az a régi példabeszéd is, hogy nálunk a törvény olyan, mint a pókháló, a mi a gyenge legyeket megfogja, de a zümmögve járó nagy dongókat szálai közt átbocsátja.

Nagyon igaz, hogy a megtörtént tényeket meg nem történtté tenni nem lehet s igy azokra a valódi eseményekre sem vethetünk fátyolt, a mik azon igazságszolgáltatás terén a jog czége alatt — az igazság legszentebb elve ellen elkövettetnek. Mindenki érzi, mindenki tudja szavaink igazságát.

De már az a vérlázitó esemény, a mi közelebbről a horvát ügyben történt, felzaklatja a becsületes érzületü emberek lelkét, mert az igazságszolgáltatás oly borzasztó arczul csapása, mint a minő birói uton a magyar czimerek tárgyában tétetett, példátlanul áll az emberi gyarlóságot feltünően magán hordozó igazságszolgáltatásunk történetében.

Mit csináltak?

Tudjuk, hogy a magyar nagylelküségen élősködő horvát népség Magyarország világszerte tisztelt hirnevét a hivatalos helyiségekről galád ujjongással letépte, sárba tiporta, — meggyalázta.

Be is fogták az ocsmány tett elkövetőit, megtartották velök a szemfényvesztőjátékot, hogy majd azért már csak — igazságot szolgáltatnak.

S mi történt? A czimergyalázókat felmentették s el nem palástolható tettöket egyszerüen — rendőri kihágásnak minősitették. Talán amugy titokban még engedelmet is kértek a »dicső mártirok«-tól, hogy — tévedésből — azért a csekélységért annyi ideig is meghurczolták őket a törvény ilyen bölcs itélőszéke előtt, mikor pedig csak azt a sok oldalról nyomorgatott, szegény magyart bántották meg.

Ez már mégis sok!

Nálunk, ha a zsidó árendás pálinkás boltjára tör is a szesztől felizgatott tömeg, azt már hivatalosan lázitásnak keresztelik s urainknak eszébe sem jut, hogy azt csak rendőri kihágásnak tekintsék, s egy ily tettért még a rendkivüli intézkedésektől sem riadnak vissza s a rögtön itélő bíróság rémét tolják a vidék népének görnyedő nyakára.

Ámde akkor, midőn hazánk czimerének sárba tiprásáról van szó, a magyar pénzen kitartott horvát bíróság a gyalázatos tett elkövetőit nem tartja vétkesnek s még ráadásul azzal főz le bennünket, hogy ezt a tettet csak rendőri kihágásnak minősiti.

Gyönyörü állapot. A közösügyes kormánypolitikának méltó gyümölcse ez. Kifőzték Bécsben, megsütötték Zágrábban és most feltálalták Magyarország asztalára, hogy egyék meg Budapesten.

És nekünk jó gyomrot kell hozzá csinálni, hogy mindezt megemészthessük.

De biz a mi sok, mégis csak sok az. A szónak minden éle eltompul ott, a hol a tények ily égbe kiáltó hangon beszélnek. S nekünk nincs más kötelességünk, mint hogy rámutassunk figyelmeztetőleg a megszégyenitően szomoru tényre s oda kiáltsunk az alvó nemzet fülébe: nézzétek, mi történik?!

Talán egykor fel fog még ébredni az a sokat gyötört nemzet a közösügy bóditó mámorából s mint hős oroszlán rázza meg hatalmas sörényét, hogy levesse magáról a belé csimpaszkodó hadat.

A bécsi rongygyal kendőzött magyarok gyönyörködhetnek most »hazafias« tettök érett gyümölcsében. Láthatják, meddig hanyatlottunk már azon a lépcsőn, melyre a rászedetés önfeledett pillanatában a »bölcsek« vezették a nemzetet.

Szomoruan igazolja az időnek minden letünő percze, hogy a közösügyes politikában van a magyar nemzet romlásának magva elvetve. Mert hát vak, a ki nem látja, hogy a horvát gyászos szinjátékban a bécsi hatalom karja müködik s az intézi ellenünk a lealázó csapásokat.

Hanem szerencsére, van ebből a helyzetből kivezető ut, csak értse meg a nemzet. S ez — a függetleség elve.

— **A főrendiházi** szavazásra erősen folynak az előkészületek. Ennek az erős igyekezetnek köszönhetjük, hogy f. hó **10**-re hirdetett városi közgyülésünk is f. hó **24**-én fog megtartatni, mivel gr. Degenfeld-Schomberg József főispán e napon a zsidók és keresztyének között kötendő t. javaslat megszav . . . akarjuk mondani — tárgyalására siet, Budapestre. Ő Méltóságának szavazata, ha igenlő is, ellensulyozva leend Debreczen részéről, mert — a mint értesülünk — egy jelenleg városunkban tartózkodó ifju mágnás is felmegy, nem-mel szavazni. Az ütközet eredményét mindenesetre kiváncsian várjuk.

— **Belföldi hirek.** Győrmegye főispánjává neveztetett ki gr. Batthyány Lajos, gr. Andrássy Gyula veje. — Budapest fővárosban az állami, községi s kamarai adókból együtt véve 320,923 forinttal több folyt be 1883-ban, mint az előtte való évben, a miből 205,010 frt esik az államra s 110,654 frt a községre. Oka a szigorubb adóbehajtás.

— **Külföldi hirek.** Pétervárott bizton hiszik, hogy a czár nem bukott ki a szánkóból, hanem a nihilisták által meglövetett. Az orvosok ugyanis a sérülést ugy kezelik, mint lősebet; katonai diktatura behozatalát emlegetik. — Bismarck hg visszanyerte teljes egészségét s szilárdan el van határozva, hogy legközelebb a biztositási ügyet is az állam, később pedig a birodalom kezébe veszi. Az egész országban felszólitották a hatóságokat, hogy részletes jelentéseket készitsenek a tüzesetekről. — Umberto király kifejezte azon óhaját, hogy őt Ferencz József császár király Rómában meglátogassa, de tagadó választ kapott. — Szudejkin utóda a pétervári titkos orosz rendőrség vezetésében Nikolaj Fedorovics Russinov lett. Nem valami ügyes embernek tartják.

— **A Függetlenség ügye.** Hetekig tartó vizsgálat után Czárán vizsgálóbiró csütörtökön végzést hozott Verhovay Gyula és Wilkens Gyula ügyében. A végzés kihirdetésére meg voltak idézve a felek s csütörtökön délelőtt 10 órakor meg is jelentek a vizsgáló biró előtt. A végzés szerint Verhovay Gyula és Wilkens Gyula ellen sikkasztás büntette miatt a vizsgálat a panaszlottak szabadlábon hagyása mellett elrendeltetik. Az indokok nagy részben ugyanazok, mint a melyeket a törvényszék Verhovay kiadatása tárgyában a képviselőházhoz intézett megkeresésében felhozott. Verhovay és Wilkens a végzés ellen fellebeztek s kijelentették, hogy a fellebbezés indokait irásban fogják beadni. E czélra a vizsgáló birótól határidőt nyertek. A fellebbezés benyujtása után az iratok a törvényszék elé fognak terjesztetni, mely hivatva lesz a végzést fölülvizsgálni. A végzés kihirdetése után a felek eltávoztak. Tekintve a fővárosi sajtó érdeklett elemeinek oly vehemens és biztos föllépését, már az is bámulatba ejtő s már az is nagy előnynek látszik Verhovay Gyulára nézve, hogy nem fogják ott rögtön a fogházban. Almási Sándor, közéletünk e feddhetlen jellemü veterán bajnokának föllépte, kinek segédei voltak a Verhovay miatti párbajban Gr. Batthiány Elemér és b. Orczy Elek; Csatár Zsigmond áldozatkész bizalma a kanczió letételében; a fővárosi polgárok 35 tagu üdvözlő küldöttsége ujévkor; a budapesti egyetemi ifjuság visszautasitó határozata a „Függ." kitiltásának inditványával szemben; nehány vidéki lap, a munkatársak (köztük a derék, — öreg Kászonyi Dániel) kitartó hüsége sat. — de ezzel szemben ellenfeleinek animozitása, a vádhatóság megbizhatlansága, az ellene kirendelt kémek silánysága s az egész sajtó föllépésének rituális jellege mindenesetre gondolkodóba ejtenek. Részünkről fenntartjuk azon kijelentésünket, az ügy végleges lebonyulta után igen sok mondani valónk lesz. Egyelőre méltányoljuk kaszinónk valóban méltóságos magatartását, midőn — a helybeli bankfiók elébe dupla őrt állitott személyek ráfogásainak daczára — nem vágott idegesen a birói itéletnek elébe s közöljük egy helyben lakó előkelő egyénnek következő igen találó megjegyzését: „Verhovay Gyula sorsában a Nemezis abban nyilatkozik, hogy miután öcscsével szemben nem tudott az az irgalmatlan Catolenni, a mivolt az általa megsemmisitett egyénekkel szemben: emiatt kellett elbuknia. Szerk.)

Gambettáról.

Gambetta halálának évfordulója alkalmából a Figaro érdekes párbeszédet közöl, mely 1879. nov. 26-án folyt le a nagy államférfiu és egyik ügyvéd ismerőse, Philis Adalbert között.

Kérdeztem tőle, folytatja Philis, hogy mit tart Grévy magatartásáról?

Gambetta: Grévy önállóbb személyiség, mint hiszik. Nekünk pedig nincs e pillanatban szükségünk személyiségekre. Bele kell gyakorolnunk Franciaországot a szabadelvü demokráczióba. S czélt is érünk, ha nem zavarják meg munkánkat.

Beszélgettek aztán Napoleon herczegről s törekvéseiről, beoltani demokratikus eszméit a bonapartista pártba.

Gambetta: Sajátszerü, hogy pártja nem azért akar csatlakozni a herczeghez, mert Napoleon, hanem csupán öröklési jogczime alapján. Pedig ha áll, hogy a népre való hivatkozás szentesithet egy bevégzett tényt, semmi esetre nem jogosithat fel örökléssszerü átruházásra.

A társalgás további folyamában szóba kerültek a parlament uj tehetségei. Gambetta felkiáltott:

— Ön is tudja, mint én, hogy a franczia szószéken nem lehetséges igazi hatás, a mig nem beszélhetünk egészen hangosan és szabadon a külügyekről!

— És soká eltarthat-e még igy?

Gambetta: Legfelebb öt évig, addig, a mig nagy bukás érheti Bismarckot.

— A legnagyobb a halál lenne reá nézve. Mostani uralkodójának halála nem változtatná nagyon meg reá nézve a dolgokat.

Gambetta kiváncsian tudakozódott ezután — folytatja Philis — a német trónörökösről. Megjegyzém, hogy legalább is oly kiváló szellemnek tartják, mint atyját. Gambetta más nézeten. „A neje a kiváló szellem, igy szólt, angol nő, angol tanitónő, ő adja az eszméket, ő vezeti férjét."

Aztán Olaszországra tértek át.

KARCZOLATOK.

(Tisza K. ajándéka. — Reakczió! — Népünk baja. — Az osztály főnökök. — Non olet!)

Tisza Kálmánék — azt mondják — a haza hirnevének, a valódi haladásnak stb. hoznak ajándékot, a midőn a főrendeknél bukott törvényjavaslat átusztatásán erősködnek.

Miután azonban tudvalevő, hogy e javaslat bukása lehet az ő bukásukká, csak olyan ajándék az, mint az egyszeri zsidóé, a ki igy szólt nejéhez ennek nevenapján:

— Hallod-e Régikám! Ma van a te névnapod és én meglepetésül ajándékozom neked ezt a gyolcsot. Majd varrsz belőle szép ingeket . . . nekem!

*

Reakczionak hirdetik azt, hogy azon osztrák és porosz stb. mágnások is eljönnek Tisza ellen szavazni, akik — mint indigenák — szavazati joggal birnak a magyar főrendiházban.

Hát mi nem látunk abban reakcziót, ha valaki azt teszi, amihez joguk van.

Tisza mellett szavazott p. o. a főrendiházban b. Edelsheim-Gyulai, aki szintén indigena.

Hát ez már nem volt reakczió?

*

Hogy nagy baja a mi népünknek a maga fővárosi sajtója, az már egyszer tagadhatatlan. A legnagyobb terjedelmü magyar lap irja:

„Avagy például kisértsék meg az antisemitizmus divatos ürügye alatt a **hierarkhia hatalmát** emelni s először a zsidókat, ezek után majdan a protestánsokat elnyomni s az agrár-politika ürügye alatt kisértsék meg a **jobbágyságot és robotot egy** uj alakban ismét életre hozni: nemcsak a függetlenségi párt, hanem a parlamentnek minden tisztességes eleme összefog, hogy a reakczionak ily vad kisérleteit még csirájukban elfojtsa."

Tessék az ezen pár sorban foglalt ráfogásokat extra jutalmazni a zsidóságnak! Mert: Istóczi, Ónodi stb. azért antiszemiták, hogy először a zsidókat, aztán a protestánsokat törjék meg, a magyar földbirtok megvédésére alakult agrárius-párt pedig a robotot akarja behozni.

És ezt a maszlagot be kell venned jó olvasóm, mert a t.-eszlári védelem feladatai — ugy látszik — még mindig folynak.

*

A horvát bán — ugy olvassuk a lapokban — még mindig nem nevezett ki osztályfőnököket, de annyi tény, hogy e főnökök nem lesznek politikai szinezetü egyének!

Természetesen! mert ha ezen szinezetük esetleg piros-fehér-zöld lenne, ugy járnának, mint ama bizonyos politikai szinezetü czimerek!

*

Hogy végre városi ügyre térjünk át, nem hallgathatjuk el, mily megható az, hogy a helybeli katonai parancsnokság mily érzékenyen gondoskodik legénységének az . . . orráról.

Mert hát a **sertés-hizlaló** azért nem épülhet fel a kijelölt czélszerü helyen, mert a katonaság igen rossz illatunak találja azt az ipart.

A katonák azonban kikből állanak? Van közöttük hentes, van mészáros, van cserzővarga, timár sat. és nagyrészt szántóvetők, kik a trágya áldásait bizonyára ösmerik s igy orraik e részben eléggé ki lehetnének képezve.

Ha pedig a tiszturak tanusitják ezt a nagy finnyásságot, őket — a kik jövedelmeiket a külömbféle iparágak eredményeiből nyerik — figyelmeztetjük egy történeti adomára.

Mikor ugyanis Dioklécián római császár adót vetett ki az emésztőgödrökre*) kigunyolták ezért a furcsa adó-nemért.

A császár válaszul felvett egy pénzdarabot, az orrához emelte és csupán ennyit mondott: — Nem büdös...

Gili Balázs.

*) Csitt meghallja gr. Szapáry Gyula! Szerk.

Emlékirat.

(Vége.)

Az „anyakönyvek“ vezetése szinte egységes lenne oly módon, hogy mikor az egyházi tagok az eddigi kezelési eljárásból eredett ide-oda mászkálástól jövőben megkiméltetnének; ugyanakkor ezen közös és nagy kincsünk az „anyakönyvek“ ugy az évenkénti hurczolás alkalmával megtörténhető elveszés, vagy megcsonkulástól megkiméltetnének, mint a minden lehető vész ellen, állandóan biztositattnának; sőt még lehetővé lenne egyházi paróchiális levéltárunk rendesése is. Ezen czélra a piaczon levő lelkészi laknak földszintjén a káplán szoba a mellette levő szobával, kevés költséggel ke lőleg átalakitható és felszerelhető. Az anyakönyvek vezetésével, a kiadványok kiállitásával és az összes stóláré jövedelemnek kezelésével az azon lelkészi lakon leendő lelkész felügyelete alatt egy segéd-lelkész lenne megbizandó; ki ezen kötelezettségek teljesitéséért, a kiadványokért befolyó dijakból méltó évitiszteletdijjal a lelkészi kar által jutalmaztatnék, oly módon, hogy amennyiben az ujabb időkben közigazgatási árvaszéki és katonai ügyekben nagy számu bizonylatok ingyen kiadandók, ezen dijazáshoz 200 frttal — mint lehető legcsekélyebb összeggel a nemes város évenként hozzá járulni az egyháztanács által felkérendő lenne.

Ugyan ezen hivatalnál lenne bejelentendő minden keresztelési hirdetést, esketési, temetési, ki és áttérési eset és itten fizettetnének az ezekért járó törvény által meghatározott stóláre illetmények s ide küldetnének be hetenként anyakönyvbe igtatás végett, az egyes lelkészek által vezetett anyakönyvi másod — példányok.

Az ezen hivatal által kiadott s a stoláre befizetését igazoló jegynek felmutatása után, a kivánt szolgálat, az illető felek által óhajtott bármelyik templomban a szokott és törvény által meghatározott időben, az azon templomban heti szolgálatra kötelezett lelkész által teljesittetnék, kivévén a temetést, mely ezután is a gyakorlatban levő sorrend szerint történnék. Fenmaradván azonban ez egyháztagoknak azon régi gyakorlaton alapuló joga, hogy keresztelés, esketés és temetés alkalmával — a kötelezett stolárénak a közpénztárba befizetése után — azon lelkésznek szolgálatát vehetnék sorrenden kivül igénybe, a kit, kitüntető bizalmukkal megtisztelni óhajtanak; önként értetvén, hogy azon szolgálat teljesitésére felkért lelkész külön és illő dijazásban részesitessék.

A stolárék és kiadvány-dijakból begyülendő összeg a kezelő segédlelkész által minden szombaton délelőtt, lelkészének átszolgáltatván, az által hét egyenlő részre osztatnék, az illető lelkésztársak részére szétküldetnék.

Hogy pedig ne csak a fent előirányzott és a lelkészek ezen tervszerinti dijazására megkivánható összeg, minden eshetőségek ellenében kellőleg biztosithassék; sőt főleg, hogy az egyháztagok ne csak az egyháziadó emelésének szükségességétől megóva legyenek, hanem az ujabb 3% adó eltörlése is, habár nem azonnal, de lehető legyen: e czélra az egyháztagoknál kin levő s már az 1882-dik év végén 34,602 frt 92 krra növekedett egyházi-adó hátrálékból egy tartaléktőke alakittatnék a következő módon:

a) Az ingyen iskoláztatásra kivetett 10% adóból, egyeseknél még mindig befizetetlenül levő 8,000 frtnak be vagy nem fizetése az egyes tartozóknak vallásos buzgalmára és a többek által már teljesitett fizetésből eredő kötelezettségnek kellő méltatására bizatván, az ezen czimen tartozók külön „Név-jegyzékbe“ vétetnek és nyilván tartatnak.

b) A rendes egyházi-adó be nem fizetésből keletkezett hátrálék, az 1883-dik év végén, a jövő évi egyházi adótól külön választatván, a törvény által meghatározott módon, szigoruan vizsgáltassék meg s azon összegek, melyek elhalálozás, elköltözés vagy elszegényedés miatt bevehetetlenek, töröltessenek, a bevehető összegek pedig a törvényszigorával is behajtassanak. Ugyanez történjék az 1884. január 1-től a szervezés átviteleig ne talán leendő egyháziadó hátrálékokkal is

Ugy a 10% os adóból, mint az egyháziadó hátrányból befolyó összeg, valamint az ezentul kivetendő egyháziadónak, a belhivatalnoki fizetések teljesitése utáni netalán leendő maradványa, ezen tartaléktőke javára elkönyveltetvén, kamatoztassék.

Egyház kormányzati tekintetből, mind a 7 paróchia mellett egy-egy szükebb jogkörrel felruházott presbytérium alakittatnék oly módon, hogy az „egyházi törvény“ első fejezet 23, §. értelmében, a mintegy 5000 lelket számlalandó paróchiához, az egyház összes választásra jogositott tagjai által 26—26 presbyter választatnék. Ezen presbyterek közzé lennének, lakhelyeiket és önakaratukat kellőleg méltányolva beosztandók a jelenlegi egyháztanácsnak elválasztott és jelenleg tényleg szolgáló presbytereit s az egyházi törvénynek a jelenleg müködő presbyterekre vonatkozó 25 §-sa, az ujonnan választottakra a választás idejének tekintetbe vétele nélkül alkalmaztatnék.

A parochiák mellett levő ezen presbyteriumok, az illető lelkész, és egy általuk saját kebelükből választott gondnok elnöklete alatt, következő jogkörrel birnának:

I. Az azon parochiális körben lakozók vallásos és erkölcsi életére felvigyázni s a vallásosság és közerkölcsiség hanyatlását mind egyeseknél, mind családoknál czélszerü egyházi eszközökkel erélyesen meggátolni; ennélfogva a törvény értelmében az egyházi fegyelmet gyakorolni.

2. Őrködni a felett, hogy a templomi közönséges isteni tiszteleten, mint szintén a keresztelések, urvacsora-osztás, confirmátiók, esketések, temetések, s bármi egyházi ünnepélyek alkalmával a paróchiális-kör tagjai részéről, mindenek egyházi törvényeink szerint diszesen és jó renddel történjenek; a templomok, egyházi czélokon kivül, más czélokra ne használtassanak, azokra valamint a tornyokra, lelkészlakokra és iskolai épületekre is, semmiféle politikai-párt jelvényei ne tüzessenek.

3. Felügyelni, hogy a vasárnapot és saját ünnepeinket a parochiális kör tagjai hiven és illendően megtartsák.

4. Felvigyázni arra, hogy egyházunknak azon parochiális körben fekvő iskoláiban mind általában a közoktatás, mind különösen a vallásos és erkölcsi nevelés folytonosan jókarban legyen és hogy azon körben levő iskola köteles gyermekek, oktatás nélkül ne maradjanak.

5. Az egyházi adó azon parochiális körbeni összeiratása, kivetése és az egyháztanács által megerősités utáni behajtása, és a közpénztárbai beszolgáltatása.

6. Azon körből „egyházi árvák“-ul föl vett szegény tanulók gondozása, s az ily árváknak felvételrei ajánlása.

7. Az „ispotálybai“ fel vételért folyamodók kérvényében foglalt indokoknak megvizsgálása és szabályszerinti igazolása.

8. A presbyteri közgyülés hozzá áttett határozatainak végrehajtása.

A parochiális körökben müködő ezen presbyterek összesen 182-en, az egyháztörvény I. fejezet 22. §-ban megnevezett belhivatalnokokkal együtt alkotnák a presbyterek közgyülését s a szentesitett egyházi törvények és az eddigi gyakorlat szerint ők intéznék az egységében megnem támadható egyháznak mindazon ügyeit, melyek a fentebbi pontok alatt nem foglaltatnak, mig az azon pontokban elsorolt ügyeket illetőleg, fellebbviteli hatóságot képeznének.

Ily módon hisszük mi, az egyháztagoknak ujabb terheltetése, az egyház tőke vagyonának s megörzendő egységének megtámadtatása nélkül egyházunknak szükséges szervezetét rázkódtatás nélkül átvihetőnek. — Ekként gondoljuk az első és biztos lépést megtehetőnek több egyháztagok régi vágyának valósitására is, hogy a debreczeni ev. ref. egyház, egy külön egyházmegyét alkothasson.

Kelt Debreczenben, az 1883-dik év november hó 12-ik napján tartott lelkészi értekezletünkben.

Révész Bálint,
Könyves Tóth Mihály, Kiss Albert,
Némethi Lajos, Könyves Tóth Kálmán.

Szinház.

(Szigeti József. — Falstaffja „IV. Henrik“-ben.)

Debreczen, jan. 4.

(r. e.) Történik, a mint megtörtént Szigeti Józseffel ezen minden külföldi párhuzamot megálló, valóban nagy müvészszel is, hogy a közönségnek, p o. a mi egészben véve oly finom izlésü közönségünknek azon része, a melyre az operette rikitó szinei s a vidéki szinfalszaggatók hangerőfeszitései hatottak: egy-egy vidéki nagyság után sohajtozik, a midőn a valódi nagyság nem czifra — de egyszerü, nem annyira szembeszökő, mint benső és mély alakitásában gyönyörködhetnék. Lehet épen arra a félreismert lángészre, a ki Szigetit utánozta ugyan, de a mit ellesett, azt megtoldotta egy-két grimaçe-al. Persze hogy mikor a Szigeti Sas I.-ja térdre borul ő kurjantott egy nagyot, kitépte a hajat és miután még vagy háromszor neki ment a falnak, akkor aztán elájult. Vagy mikor Szigeti Falstaffban csupán csodálatos mimikájával jellemez, akkor a félreismert nagyság talán féllábra állt s ugy pergett vagy félóráig, nem feledve el kardjával ráijeszteni nem csupán a gyáva czimborákra, de még a sugó-oduját is megkopogtatta kardjával. Csakhogy az ilyen hatást nem sziveli meg a valódi izlés, a mely — kómikumban és tragikumban egyaránt — valóban létező élethü jellemvonásokat kiván. Ezt kaptuk tegnap Szigetitől Falstaffban s olyan jól mulattunk, mint akármely operetteben.

Láttuk tehát a nagy müvész Falstaff Jankóját, hogy vitézkedett a szájával s milyen mesteri arczjátékkal tudott hirtelen átcsapni a meghunyászkodásba. Láttuk pompás maszkját, nagyszerü járását s ellenállhatlanul kómikus megszaladását. Hallottuk, milyen hatalmasan szavalta a „Pusztuljon el minden gyáva és pimasz“ hires mondását. Az a bömbölés, a mit — az 1. felv.-ban megveretve a szinfalak között hallatott, szintén olyan bohó volt, hogy bohóbb már nem is lehetett volna. Hát az a mesteri játék, mikor a korhely walesi herczeggel szemben játszta először az apát, aztán magát a herczeget! A sunyiság hangját, arczkifejezését már nem lehet mesteriebben eltalálni. És e mellett az a kidolgozottság, az a csodálatos találékonysága a kómikumnak! És ennek daczára nem tulzott egyszer sem, mert a mit alkalmazott, az mind egy-egy finom vonás volt Falstaff jellemehez, az mind világosabbá tette, magyarázta Shakespearet s intencióit Falstaff megteremtésében. Valóban remek alakitás, a melynek tetőpontja volt — szerintünk — mikor Falstaff a becsület elméletét mondja el. Hogy elpapolták, ho gy elröhögték volna mások azt, a mit Szigeti József játszott. Csak arra emlékeztetjük az olvasót, hogy variálta e részletben a „nem“ szócskát; mennyi művészet, mennyi gazdagság egyetlen egy szóban! Ugy látszik, hogy Szigetinek nagyrésze volt a darab rendezésében is; a diszletek, a csoportok (p. o. az ő lánczhoz szokott járásu, falrengető kaczajjal fogadott hadserege) s az összjáték legalább erre vallottak. Mellette Abonyi urat (Henrik) illeti elösmerés, kinek csupán a folytonos magas hangot s azt a modorosságot kell elszoknia, hogy szavalni valóját 5—6 szótagból álló részekre osztja s ezek elsejét igen hangosan mondja, utólsóját pedig leejti. Ditrói ur (király), Halmai és Pálffy urakat emlitjük meg névszerint, bár a kisebb szerepek is jó kézben voltak. A nagyszámu közönség, mely még a zenekart is megtöltötte, folytonos tetszéssel kisérte az egész előadást s végül oly lassan oszlott el, hogy szinte várni látszott „IV. Henrik“ második részének előadását is.

És még csupán a mai bucsuelőadás (melyről más helyen szólunk) van hátra s a müvész távozik körünkből, hol ő folytonos tisztelet s kitüntetések tárgyát képezte.

Valóban soká fog emlékünkben élni hat föllépte. Ezek mindenikét telt ház nézte végig. Legértékesebb alakitása volt Falstaff; legzajosabb külső sikert aratott mint Rantzau János. Harpagont sokan fölibe helyezték, mások egyenrangban a Benedek József Harpagonjával, ám sikere elvitathatlan volt ennek is. Népszinmüveiben való felléptét mindig érdekessé tette a mü s csak igen kevéssé látszott meg, hogy a nemzeti szinház müvésze — a müfajt elfoglalt népszinház fennállása óta — kijött a népszinmüi stylből. De mily jó izü, mily tősgyökeres humoru alak volt Szigeti mindennek daczára mint Peti czigány, Sas István uram és a vén bakkancsos! Valóban megbocsátottuk neki jó szivből a sugólyukhoz való gyöngéd viszonyát is. Ily nagy müvészt — persze — ez nem igen geneiroz. Ne feledjük még el a „Nyelvtan“-t sem, melyben a közönséget Caboussatjával oly jól mulattatta. Aránylag kisebb sikert aratott „Mukányi“ ban, de a darabot inkább közóhajtásra vette fel müsorába. Menynyit nemvesztettünk tehát, hogy e helyett nem az elősször kitüzött „Nők iskolája“-ban láttuk őt, mint Sganerellet!

Azonban a mi késik, nem mulik. És mily nehezen esik Szigeti Józseftől elbucsuznunk, ép annyira biztositathatjuk őt, hogy Debreczen müpártoló, lelkes közönsége őt, a valódi müvészet felkent papját, mindig tárt karokkal várja és ünnepli!

Helyi hirek.

* **Blaha Luiza és szinházunk** Nehány nap előtt közöltük lapunkban a helybeli szinegyesület ülésének lefolyását, megjegyezvén azt is, miszerint a gyülés egy tagja emlité a volt intendatura követelését képezett 2000 frt behajtását Blaha Lujza urhölgyön. — Ezen

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

A „szőke asszony“ dalaiból.

I.

Ha jönne óra, hogy tudnék feledni
S másnak csókja mámorral töltne el,
Ha jönne óra, melyben végre immár
Másért gyulna szivemnek lángja fel;
Ha jönne óra, hogy még egyszer-egyszer
Boldog tudnék lenni én igazán —
— Kába remény, kába vágy, akkor lesz az,
Ha alszom már az örök éjszakán.

II.

Ha elnézem a lányokat,
Asszonyokat rendre,
— Akad köztük annyi bájos —
Csak köny gyül szememre.

—

Mert hiába — fájón érzem —
Szép szem minden csábja . . .
Nem lobban ki soha többé
Az én szivem tárgya!

Gróf Vay Sándor.

A czigány fiu.

— Rajz. Irta Jófi. —

(Folytatás)

Forró nyári napok érlelték a termést, dus reményekkel töltvén el a szántó vető keblét, ki már vidáman fente kaszáját a jó aratásra.

Ez időtájban egy czigány karaván vonult keresztül ama bizonyos falun, hol Péter az árva fiu növekedett; egy sovány gebe által vontatott, abroncsokra feszitett, idő nyütte, százhelyt lyukas ponyvával fedett, rozzant szekérből — melyet két férfi és egy nő gyalogosan követett — félmeztelen rajkók dugdosták ki fekete fürtü fejeiket, undok torzpofákat vágva és nyelveiket öltögetve a békés járókelőkre, de különösen az utczaajtókba csődült bámészkodókra, mi eléggé ingerelte a lakosokat s nem egy mérgesebb természetü parasztasszony szoritá már ökölre markát, a vénebbek azonban kérve óvták hozzátartozóikat: „Ne bántsátok! Pokol fajzat ez, kik megrontják barmainkat, gyermekeinket, vagy fejünkre perzselik a házat. Hagyjátok békében elvonulni és imádkozzatok egy „Miatyánk“-ot ha nem látjátok többé.“

Közvetlen a falu mellett, oldalt az országuttól tábort ütött a karaván. A lovat szabadon bocsáták legelni, a szekeret egy hársfa alá állitották s leszedve róla némely podgyászt, csakhamar tüzet élesztének egy gyeptelen helyen, melybe a férfiak vasakat raktak és mellé ülve, hiányos szerszámok segélyével holmi réz és bádogedények javitásához láttak, az asszony pedig bográcsot akasztott a tüz felibe és ebédfőzéshez kezdett. Különös ebéd volt az; az utközben fogott csikok, a földeken frissibe felszakitott zöldség, hagyma, az erdőbe szedett éretlen vad gyümölcs, a lopott kakas és a koldult tojás ott rogyogott egy katlanban, melybe még avas szalonát apritott, majoránát és egyéb füszert is rakott. A két felnőttebb gyerek ezalatt egy 8 napos csecsemőt vont elő a szekér belsejéből s azt a 12 éves leány hátára kötözték, a tiz éves pedig zsákot vetett vállára s koldulni indultak a faluba, nem törődve azzal, hogy annak a szopós gyermeknek a forró napsugarak hajtalan fejecskéjét égetik s káprázó szemeibe könyeket facsarnak, hisz az volt a fő, hogy szánalmat keltő alakja hasson az emberekre.

Egy óra mulva már megjöttek a lányok. A kissebbik görnyedt a telt zsák terhe alatt, azért nénje is jónak látta egyelőre övéikhez visszatérni s később kezdeni ujból a müveletet. A fiuk czigánykereket hányva futottak az érkezők elébe, acsarkadván teli torokból: „Siessetek már, enni akarunk!“ s a lányok siettek is lerakni terhüket: a gyermeket mintegy hatyut dobván a szekérre, letelepedtek a bográcsok körül, melyből az öregek már kivették részüket; a gyermekeknek hagyott maradék is hamarosan eltünt, bár nem minden csetepaté nélkül, mert volt hadakozás a bádog kanalakkal, tisztességesen összeverve, karczolva egymást.

Végre csend volt a táborban. A beteg ágyas asszony, mely le sem szállt a szekérről, ott beszélgetett a másik asszonynyal, a gyermekek ott dültek fel a hol ettek s aludtak mind, mint a patkányok. A két férfi egy letérintett rosz gubán hevert s kurta száru cseréppipából füstölve komoly beszélgetésbe voltak merülve, melyből meglehetett érteni, hogy a két öreg egy testvér, kik már jártak e vidéken s most egy harmadik testvér felkeresése végett jönnek nagy Oláhországból, hol jól volt dolguk. Ugy értesültek, e faluban növekedett volna öcscsük, azt meg bizonyosan tudták, hogy annyuk e határba eső erdőben üttetett agyon a parasztok által; szerették volna sirját is tudni, de az előljárósággal való érintkezés kikerülése czéljából nem tartották tanácsosnak kérdezősködni, hanem nehány napi itt tartózkodás és személyes kutatással véltek eredményhez jutni. — Mire kiégtek a pipák — egyik hegedűt vett elő, a másik klarinétot, gyorsan megtanálták az összhangot s háttal a hárstövéhez dülve a hegedüs egy oláh nótába kezdett, melyet a testvér a klarinét csoda lágy hangján kisért. Csak két ütemét játszották a dalnak, azután átcsapott a vous vad variációkba és saját szeszélye szerint csalta a hangot a hurokból, de bármily változatos volt a hanglejtés s bármily váratlanul jöttek is a hangcsuszamok, a klarinétos hol olvadékonyan, hol kitörőleg, mindég hiven követte a testvér ábrándjait, mintha csak betanult darabot játszottak volna. A kertek alján nehány parasztlegény félig vidulva, félig borzadva halgatá a soha nem hallott hangokat.

Dühös kutyaugatás szakitá meg a zenét; az idősebb czigányasszony elment volt a leányokkal ismét koldulni, vagy lopni, amint az alkalom épen engedé. Egy piros, pozsgás parasztleány a czigány asszonyt egy csürbe csalta és felszólitá, hogy neki jósoljon, erre persze szer volt a banya; szentül esküvé, hogy menyegzőjét kedvesével mielőbb megüli a leány, ha ezer sátán volna is ellene. Meg is jelent a sátán a leány anyja képében, kinek nem volt inyére a jósolt házasság s bőszülten rohant a czigány asszonyra, hogy jól megczibálva meggyőzze prófétaságában való kétségéről, de a czigány asszony, mint gyakorlott az öklözésben, nem igen tágitott, hanem ugyancsak viszonozta a csapásokat s csak akkor gondolt menekülésre, mikor az öreg gazda egy furkós bottal bele ártotta magát az ügybe. A czigány asszony eldöngetve, megczibálva, a leányoktól követve éktelen orditással futotta végig a falut, szörnyen átkozódva czigány-nyelven, amit a lakosok nem értettek ugyan, de annál jobban rémültek tőle. Övéihez érve, elpanaszolá az asszony baját, nosza volt kapkodás, a férfiak nagyobb veszélyt sejtettek — percz alatt felszedték a sátorfát, befogtak, a rajkók a ponyva alá bujtak s a karaván gyorsabban, mint jött, az erdőnek vette utját, azon elhatározással, hogy örökre kerülni fogják e végzetes vidéket, hol csak balsorssal találkoznak.

(Vége köv.)

összeghez pedig igény formáltatott azért, mivel Blaha Lujza a nemzeti szinházhoz szerződött, bár itteni szerződése szerint még egy évig lett volna szinházunkhoz kötve. Értesülésünk teljesen correct volt, mert e felszólalást városunk egyik kiválóbb tisztviselője tette s mégis Blaha Lujza az, a ki az „E—s"-ben nem csupán azt állitja, hogy követelésüktől a perlők két fórumon elüttettek, hanem hogy az általunk emlitett felszólalás ennélfogva nem i s t é t e t t e t e t t ! A dolog azonban ugy áll, hogy az intendatura nem a birságot követelte, hanem azt, hogy az itt is közkedveltségnek örvendett müvésznő — szerződésének értelmében biróilag utasittassék arra, hogy a hátralevő egy éven át is szinházunkban működjék. Ezen követelést utasitotatta el a m. kir. curia határozottan, fenhagyván azonban a kikötött bánatpénz kétszerese, 2000 frt iránt való lépések utját. Az intendatura azonban akkor ö n k é n t l e m o n d o t t j o g o s k ö v e t e l é s é r ő l, nem levén más czélja, mint a müvésznőt magát biztositani szinházunkban. Részünkről most még kevésbé találnók helyén valónak ezen keresetet, midőn a nagy müvésznővel (ki külföldi körutra kénytelen indulni) oly méltatlanul s oly hálátlanul bántak a fővárosban, melynek kedvéért viszont a kitünő müvésznő bánt velünk szeretetlenül.

* **A ref. egyháztanács** gazdasági szakosztálya ma délután 3 órakor, folyó ügyek tárgyalása czéljából gyülést tartott.

* **A sertés-vágó** ipartársulat nem tulnépes, de vig kedv tekintetében fölöttébb sikerült vigalma csütörtökön tartatott meg a „Korona" termében. Öröm volt látni a viruló ifjuságot, mily szabatosan járták a négyest, a körtánczokat s mennyi hévvel az Oláh József derék zenekara által huzott csárdásokat. Nem is volt ez iparos-bál, hanem az elite-bálok formaságainak teljesen megfelelő és bizony kissé f é n y ü z ő mulatság. Az öregek kedvtelve nézték, hogy az ifjuság mennyire előre haladott a modern formák mezején. Jelen volt a vigalmon S i m o n f f y Imre kir. tan. és polgármester ur is, kit az ipartársulat előbbkelői környeztek. Szünet alatt e lap szerkesztője köszönté fel az ipartársulatot „s z á l l v á n H o r o g J ó z s e f u r a m n a k, m i n t a k i v a j h a l e n n e o l y a n h o r o g, a k i a s e r t é s h i z l a l ó ü g y é b e n k ö v é r h a l a t r á n t s o n k i a p a r t r a." Meg kell még jegyeznünk, hogy Jónás ur egyben-másban igen rosszul látta el a vendégeket; theájához p. o. olyan rummal szolgált, a melyet meggyujtani nem lehetett. Reméljük, hogy a f. h. 19 függetlenségi bál alkalmával jobban kitesz magáért.

* **Az árvákért**. Piller Albert ur az árvaház 3 kéményének seprését ingyen teljesité; B u s Józsefné urnő 40 db almát és gyermek játékot J a b l o n c z a y Kálmánné egy szekér szalmát — N a g y Sándorné urnő 2 kalácsot, kolbászt és hurkát, — J á m b o r Mihály orvosné 1 fazék zsirt 7 drb hurkát. D o n n e r n é urnő háromszáz pereczet. S z a b ó Sándorné 83 db mézestésztát adományoztak. Fogadják szives megemlékezésökért az árvák nevében hálás köszönetemet. K a c s k o v i c s n é.

* **Sertésüzlet.** Debreczen sz. kir. városának területén az 1883-dik év folyamában 13.768 sertés vágatott le s ennyiért fizettetett fogyasztási adó,

* **Hajtóvadászatot** tart az erdőségen (csere) a helybeli vadásztársulat holnap vasárnap, A hajtóvadászat kezdődik $^1/_2$9-kor. Találkozási hely a ludas. Tudvalevő, hogy a szerencse-kivánat nem hoz sikert a vadásznak, e helyett tehát inkább csak azt kérdezzük, hogy nem lenne-e czélszerübb a résztvevő közönséget hirlapilag megkeresni, mint hogy igy véletlenül kell értesülnünk az eseményről ?

* **Szigeti József** városunk, ünnepelt vendége, ma déli vonattal távozott el a fővárosba. A Halmai-pár vendégszerető köre kisérte az indóházhoz, kiket megbizott annak tolmácsolásával, hogy Debreczenből a legkellemesebb benyomások birtokában távozik el. Szigeti ur tegnapi bucsufellépte a „Vén bakancsos" czim szerepében alkalmat adott a közönségnek, hogy rokonszenvét számtalan kihivásban s a tetszészaj valóságos orkániában nyilvánitsa. Méltán, mert Szigeti legujabb alakitása — melyet mi láthattunk először — ismét az ő gazdag kedélyére vall. Mellette R ó n a s z é k i ur (Friczi) aratott óriási tetszést, továbbá H a l m a i n é asszony, K i s s, D i t r ó i és F e n y é r i urak. K i s s n é asszonyt — ki ma lépett fel hosszabb betegeskedés után — szintén rokonszenvesen fogadták. — A sikerült előadást megelőzőleg a szintársulat tagjai s hirlapirók a szinpadon gyültek össze, hogy a nagy müvész iránti tiszteletüknek jelét nyilvánitsák. A müvész Halmainé asszony és Kiss ur kiséretében jelent meg pályatársai körében hol néki — meleg üdvözlő szók kiséretében Halmai ur nyujtá át a társulat körében eszközölt gyüjtés eredményéből szerzett, csinos ezüst koszorut. Ezzel a müvész meghatott válasza s a jelenlevők lelkes éljeneinek elhangzása után, a lélekemelő ünnepély véget ért.

* **Adományozás**. Az iparos-kör részére Fazekas Sándor ur 2 kötet könyvet adományozott, melyért a kör nevében hálás köszönetet mond G r é f József egyleti könyvtárnok.

* **Az uj tisztviselők**. Az ujonnan kinevezett adófelügyelő B a l o g h S a m u ur, városunkba érkezett. Eddig N a g y-K á r o l y b a n működött s ott hires volt az adónak drákói szigorral való behajtásáról. Mondják, hogy a „sok a jóból" elvénél fogva helyezték át Szatmárból a kisebb Hajdumegyébe. — **Az uj kir. ügyész** (fentebbi megjegyzésünk kapcsában jut eszünkbe !) P o y n á r Dénes ur már is igen pontos és előzékeny tisztviselőnek bizonyult s illetékes körök véleménye szerint, teljesen pótolja hivatalbeli elődjét !

* **Az iparos kör** január 19-ki báljára a meghivók szétküldetvén, kik véletlenül nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, felkéretnek, hogy e tárgyban a kör helyiségében (czedléd-utczán, Fried ház) avagy M a y e r Ferencz pénztárnoknál jelentkezni sziveskedjenek. Debreczen, 1884 évi január 4. A r e n d e z ő s é g.

* **Nyilatkozat**. Alulirott — ki eddig hivatalnok is voltam — felsőbb rendelet folytán az edelényi kir. járásbirósághoz helyeztettem át. És most nagy az öröm Izraelben ! Ne hogy ellenségeim, s különösen b i z o n y o s l a p o k áthelyezési ügyemből lapom ellen tőkét kovácsoljanak : sietek kinyilatkoztatni, hogy a mit mint lapszerkesztő eddig mondottam és irtam : szivem mélyében élő erős meggyőződésemből tettem, s a jövőre nézve sem hagyom magamat befolyásolni. A „K u n s á g i N é p l a p"-ot tönkre tenni semmiféle felsőbb rendelettel nem lehet, inkább hivatalomat veszitem el, de lapom függetlenségét feláldozni nem fogom soha, s lapomból ismeretes elvemhez — ha kenyerem árán is — siromig hü leszek ! Kérem igen tisztelt olvasóimat, sziveskedjenek e körülményt tudomásul venni, ne hogy az ellenség által kolportált hirek tévedésbe ejthessék. Végül pedig, tisztelettel kérem Önöket, nagybecsü pártfogásukkal támogassák tovább is lapomat a „Kunsági Néplap"-ot, a melynek f ü g g e t l e n iránya kenyerembe került ! Hazafias tisztelettel, K a r c z a g o n, 1884. évi január hó 3-án. B o r o s s Vilmos, a „Kunsági Néplap" szerkesztője és kiadótulajdonosa.

* **Az aradi vértanuk szobrára** tegnap a d e b r e c z e n i kataszteri kerület személyzetétől 234 frtnyi hazafias adományt vett a „P. N.", mely összeg rendeltetési helyére lőn elküldve.

* **Megint áldozat**. B e s s e n y e i Albert helybeli iparos szeretett kis leánya a 4 éves J u l i s k a, tegnap reggel a torokgyik áldozata lett. A jobb életre szenderült kis leányka temetése holnap délután lesz 2 órakor a szülék czegléd-kisdedóvó-utczai házától. A korán elköltözött kedves leányka fölött — ki unokája volt B o r á n d György szinházi főgépész és diszmesternek — lengjen örök béke és szelid nyugalom.

* **Meghivó**. A debreczeni iparos ifjusági önképző és betegsegélyző egylet f. hó 20-kán d. u. 3 órakor az egylet csapó utczai helyiségében tartja meg évi rendes közgyülését, melyre az egylet alapitó, pártoló és rendes tagjait egyaránt tisztelettel meghivja az elnökség.

— **Kikből lesznek a Spangák**. Egy széles körben ismert fiatal gróf — irja a Függ. — mult hóban Debreczenbe utazott s inasát, kit eddig mint jóviseletü és gondos fiut ösmert, itteni lakásán hagyta, egyszersmind rá bizva a szekrények kulcsait is. Az ifju gróf 23-án feljött a fővárosba, de egy sürgöny folytán csakhamar ismét el kellett utaznia s csupán Sylvester estéjén érkezett vissza. Másnap társaságba lévén hiva, egyik szekrényében — melyet már Debreczenbe való menetele óta nem nyitott volt ki — keresett valamit s meglepetéssel vette észre, hogy onnét nagy menynyiségü ruha hiányzik. Rosszat sejtve a többi szekrényeket is sorra nyitogatta s tapasztalta, hogy ott is több holmi hiányzik. Keményen kérdőre vonta inasát, aki megszeppenve, töredelmesen bevallotta, hogy ő ugyan nem lopta el, de tudja, hogy ki a tettes s azt is, hogy a ruhák hol vannak elzálogositva. A fiu vallomása csakugyan valónak bizonyult, mert a ruhákat egy czimborája hordja el, az alatt az idő alatt, mig az inas étkezni ment, a háziasszony előtt gróf P. inasának adva ki magát. A kis gazember még csak 15 éves, a gróf inasával egy külvárosi korcsmában ismerkedett meg s ura távollétében feljárt vele a lakásra s Hevesmegye egyik köztiszteletü nemesi családjából származik. A dolog vége az lett, hogy a ruháhat a gróf kiváltotta, inasát elcsapta, a kis gazficzkót pedig mélyen sujtott anyja falura küldte, a hol elmélkedhetik első debutje felett mint — Spanga epigonja.

* **Elveszett kulcs**. Egy elveszett Wertheim szekrény kulcs kerestetik, a megtaláló jelentkezzék e lap szerkesztőségénél, illő jutalomra számitva.

* **A polgári kör** helyiségében (czegléd-utczán a lisztraktár fölött) a kör részére megrendelt 1884. évi hirlapok, holnap délután el fognak árvereltetni; minek folytán a venni szándékozók figyelmét e körülményre azon megjegyzéssel vagyok bátor felhivni, hogy az elárverelt hirlapok egyes számai elolvasás, illetve a legutóbbi számmal lett felcserélés után, a kör helyiségéből elvihetők lesznek. — Debreczen, január 5. Takács Bálint jegyző.

* **Eljegyzés.** Lapuuk egykori volt derék szerkesztőjének, néhai T i s z a y Dánielnek kedves és szép leányát L e n k e kisasszonyt az év első napján jegyezte el M é r e y Sándor budapesti fiatal kereskedő. Boldogságot kivánunk az ifju jegyeseknek.

* **Solymosiné öröme.** A bubánatos özvegy hálás szive mutatkozik a következő levélben melyben velünk megosztani siet nagy örömét. „Tekintetes szerkesztő ur ! A sok nehéz napokat és keserü órákat átélt Solymosinéra kettős családi öröm vár. — gyermekei : János és Zsófi közelebb fognak házasságra lépni. — Amaz f. hó 9-én Hegedüs Eszterrel, emez pedig ugyancsak e hó 17-én Vajda Sándorral. A szegény özvegy anya az által kivánja Tekintetes szerkesztő ur — mint jóltevője iránti háláját kimutatni, hogy János fiának f. hó 9-én tartandó esküvőjére tisztelettel meghivja. — E meghivásnak Tekintetes szerkesztő urral leendő közlésére engem kért fel, mit midőn a legnagyobb örömmel s készséggel teljesitek : egyszersmind a magam részéről ezennel felajánlom, hogy azon esetben, ha Tek. szerkesztő urnak körülményei a jelzett napon és alkalommal itten leendő megjelenhetését megengedik és ha arról engem előre értesiteni szives leend : a királytelki állomáshoz elibe küldeni s szerény hajlékom vendégeül fogadni, nem csak kötelességemnek, de szerencsémnek is tartandom. Az óhajtott találkozás reményében, megkülönböztetett tisztelettel vagyok. Tisza-Eszláron 1884. jan. 3-án. Kész szolgája Lápossy János ref. lelkész." (H á t k é t s é g k i v ü l e l m e g y ü n k. S z e r k.)

* **Diszkorcsolyázás** leend holnap a jégpályán estefelé kivilágitással és tüzijátékkal.

* **Kölcsönös segélyző egyesület** mult csütörtökön tartott igazgatósági ülésében megválasztatott az egyesület elnökéül S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester ur. Igazgatók lettek : Z á d o r Lajos és Dr. S z á n t ó Sámuel. — Megválasztatott pénztárnokul S c h v a r c z Gyula, könyvvezetőnek R o c h l i t z Arthur. Helyiséget pedig egy évre dij nélkül ajánlott fel a debreczeni kereskedelmi és iparbank.

* **A ref. iskolaszék** legközelebbi gyülésében elhatározta, hogy az iskolaszék a maga részéről mindent megteend az 1885-ki országos kiállitás előmozditására, hogy Debreczen városa e téren is az őt megillető méltó helyet foglalhassa el. Az iskolaszék a maga részéről a tanügyi kiállitásban részt venni kiván s evégett nt. N é m e t i Lajos ur elnöklete alatt kiküldé dr. K i r á l y Ferencz, D ó c z i Gedeon és F u t ó Mihály urakat, hogy a tanitótestület tagjaival érintkezve juttassák eredményre az iskolaszék határozatát. Hisszük, hogy a városi tanács is segédkezet nyujt ez üdvös s városunk becsületét emelni czélzó törekvésnek.

* **Felolvasások**. Az országos kiállitás érdekében S z ü c s Mihály gazd. intézeti tanár és S z e p e s s y Gusztáv gőzmalmi igazgató holnap délelőtt Böszörményben, hétfőn délelőtt pedig Nánáson fognak felolvasást tartani. Kivánjuk, hogy az ügybuzgó férfiak müködését teljes siker koronázza.

* **A népnevelésért**. Egy nagyfontosságu határozatot hozott ref. iskolaszékünk legközelebbi gyülésén. Szokásban volt ugyanis régebbi idő óta, hogy az iskolaszék tagjai közöttt az utczai elemi iskolák felosztattak látogatás-felügyelet végett; ez üdvös szokás ma is fennáll, de oly módon lett — helyesen — változtatva, hogy minden iskolában l á t o g a t á s i n a p l ó lesz, hova a felügyelő minden látogatás alkalmával bejegyzi a szerzett tapasztalatokat ugy az iskola külső állapotát, mint a növendékek szellemi előhaladását illetőleg. — Továbbá az illető osztályok tananyaga 10 — havi — részletre a tanitók által felosztatván, az előadott rész bejegyeztetik, mire aztán a felügyelő — a vizsgálat eredményét s az elért eredmény fokozatát bejegyzi. E hasznos intézkedés nemcsak a tanitók buzgóságát van hivatva fokozni (a mi már magában nagy eredmény s az év végén összehasonlitásra nyujt alkalmat), de az egyes osztályok szellemi előhaladásáról világos és könnyen áttekinthető képet nyujt. Csak dicsérni tudjuk a ref. egyháztanács buzgóságát, melylyel szent hivatását teljesiteni, az egyház és iskolák állapotát minden irányban a kor kivánalmai szerint fejleszteni törekszik.

* **A szinházból** Holnap Tóth Ede kedvelt népszinműve „**A kintornás család**" adatik. Hétfőn a „**Kornevillei harangok**" operette; kedden Rónaszéky G. javára „**Egy magyar plébános**" életkép. — Szerdán „**Falusiak**" vigjáték és a „**Bokréta**" magán jelenet. Ditróiné első föllépte hosszas betegsége után. E héten fog szinre kerülni a „**Czeczil házassága**" czimü uj szinmüve Csiky Gergelynek. Fellép időközben G y ö n g y i Izsó nevü videki szinész is. — Szinpadunkon **Jókainé** asszony föllépéséig semmiféle nagyobb vendégszereplés nem történik, hanem ezután fog **Vizvári** ur a nemzeti szinház kiváló tagja s Szigeti József veje, több izben fellépni. — **Horváth Arnold**, a tervezett opera előadása akadályokba ütközvén, a „Koldusdiák"-ot választja jutalomjátékául s abban ő énekli Örley Flóra k. a. szerepét, mig Janiczkit Kiss Mihály ur.

* **Megfejtés**. Lapunk legutóbbi rejtvényének értelme : Boldog ünneplést kivánunk. A könyvet S t r a u s s Ferencz nyerte.

Hazánk s a külföld.

— **Az eszéki vasuti katasztrófa**. Az eszéki vasuti katasztrófa ügyében a pécsi kir. törvényszék decz. 31-én hozta meg a vádhatározatot. A törvényszék vád alá helyezte Réczey Gyula igazgató-helyettest, Jobbágyi Ottó főmérnököt, Stelzl Frigyes osztálymérnököt és Koch József hidfelügyelőt, ellenben fölmenté Margreiter Ede eszéki állomásfőnök és Schuller mérnököt. A vád alá helyezettek felebbviteli jogaikkal fognak élni.

— **A párisi községtanács** két nap óta éjjel-nappal ülésezik a budget letárgyalása miatt. Tegnap, f. hó 1-jén, mint évek óta, megtagadta az egyházi épületek fentartására az albizottság által javasolt hitelt. Ellenben elfogadta az albizottság által törült 300,000 franknyi szubvenciót a népopera részére. Megszavazta a nagy futtatási dijat is, melyet az albizottság szintén tervezett. — Érdekes, hogy a községtanács amaz óhajtásának adott kifejezést, hogy a kormány tegye át más városba székhelyét, mert Párisnak nincs semmi előnye abból, hogy az ország fővárosa és sokkal jobb volna, ha a város maga kormányozhatná magát, mint az ország akármelyik kis városa.

* **Szudejkin alezredes** meggyilkolása foglalkoztatja a pétervári közönséget folytonosan. A gyilkosok elmenekültek. Szudejkin teste iszonyuan meg volt csonkitva, — figyelemre méltó, hogy az általa alapitott anti-nihilista társaság elnöke és vezetője volt.

— **Hihetetlen visszaélés** történt Felső-Nyarádon (Borsodmegye.) Mult hó 28-án egy adóvégrehajtó exequálván a községben, a róm. kath. egyházra kivetett adó czimén zálogolandó, kinyittatta a templomot és e l v i t t e o n n a n a m i s e m o n d ó r u h á k a t. A zálogtárgyakat két hét mulva el fogják árverezni; a felső-nyárádi plébános rögtön bejelentette e példátlan esetet az egri érseknél.

Muzsák.

— **Blaha Lujza** asszony megválása a népszinháztól egyelőre tény. A közte és Glaser impresszárió közt kötött szerződés szerint jan. 8-án lép érvénybe s Blaha Luiza asszony megszakitja az alkudozásokat Evvával, ha a 2000 frt különbözete nem egyezik. A megkötött szerződés szerint Blaháné asszonyt Glaser 20,000 frank letevése által biztositja szándéka komolyságáról.

— **Budai szinészet.** A belügyminiszter kijelenté a kérvényező budai polgároknak, hogy a v á r s z i n h á z a t a nemzeti szinház többé nem fogja kezelni. — A s z i n k ö r r e n é z v e az albizottság azt mondja, hogy átalakitások nem kellenek, csak szigoruan meg kell hagyni az igazgatónak, hogy a szinkörben álló jegyet egyáltalán nem szabad kiadni, különösen a földszinten nem, a hol az álló publikum az ülő közönség menekülésének erősen utjában volna. Ezen kivül a s z i n p a d baloldalán levő f o l y o s ó t meg kell tisztitani az ott felhalmazott anyagoktól, diszletektől. A legnagyobb sulyt azonban arra fektetik, hogy az előadásokat nem késő este, hanem már 6 órakor kellene kezdeni nappal világosságnál. A gáz meggyujtása ilyenformán csak az előadás vége felé volna szükséges, a mi nagyon csökkenti a tüzveszélyt. Hanem a volt bérlő szingigazgató Krecsányi a szinkör ablakait olajos festékkel annyira bemázoltatta, hogy ily állapotban nemcsak az esti előadásokat, de még a nappali próbákat se lehetett a szinkörben gázvilágitás nélkül tartani. Krecsányi egészen elcsufitotta ezzel az egész arénát s még levakartatni se lehet az erős mázt az ablakokról.

Törvényszék.

— **Mailáth gyilkosairól.** Fortunában nem győzik eléggé dicsérni azt a példás magaviseletet, melyet a fogház ez idő szerint legnagyobb bünösei : Spanga, Pitély és Berecz tanusitanak. Mind a három nyugodtan várja a harmadbirósági itéletet. Berecz meg van győződve, hogy ez az itélet reá nézve csak felmentő lehet s tett vallomásának daczára teljes ártatlansága már szinte rögeszméjévé vált. Spanga viszont tudja, hogy a legsulyosabb büntettet követte el s azt hajtja egyre a felügyelő előtt, hogy „b á r t u l e s n é k m á r a b a j o n !" Pitély folyton dalol és fütyörész a börtönben s vágyainak netovábbja a dupla minázsi. Jó étvágya van s oly nyugodtan alszik, mint a legjobb lelkiismeretü ember. Nem fél, hogy felakasztják. El van tökélve, hogy uj vizsgálatot kér, ha rosszul ütne ki az itélet. „Mert" — ugymond — „sokat kell abból kigazitani, amit a Pali mondott !"

A közönség köréből.*)

T. szerk. ur!

Szinházi előadásainkat egyidő óta a karzatról kellemetlenül zavarják. Pörlekedés, hangos bes. éd, kaczagás a legérzékenyebb jelenetek alatt hangzik onnan s t e g n a p e l ő t t is oly sürün hangzott onnan a „vizet, vizet" kiáltás, hogy a közönség egyrésze már-már nyugtalankodni kezdett s a zsufolt ház könnyen látható volna szerencsétlenséget is.

De hát minek ül a karzaton Mihaszna András?

Debr. 1884. jan. 3. Tisztelettel
Látogató.

*) Ezen rovatért, melyben közérdekü felszólalások dijtalanul közöltetnek, a szerkesztő csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget.

— **Szinház.** Vasárnap, jan 6-ikán **A kintornás családja** népszinmü. Tóth Edétől.

— **Naptár.** Január 6. Vasárnap ; Vizkereszt ; a görög-oroszoknál n.-karácsony. Nap kél 7 óra 49 percz, nyugszik 4 óra 23 percz. Január 7. Hétfő ; Raimond és Izidor. Nap kél 7 óra 49 percz, nyugszik 4 óra 24 perczkor.

Szórejtvény.

— Közli T . . . th L . . . ó. —

Kérdezd hogy mi legyen? dobogása feleljen!
Forditsd és ezt teszi ezt, hogyha lobogni hagyod !

Megfejtők neveit közöljük s köztük érdekes könyvet sorsolunk ki.

Szerkesztői posta.

A szerkesztő több napra elutazott.

Felelős szerkesztő : **GÁSPÁR IMRE.**
Kiadó **KUTASI IMRE.**

Berlin. * Hoff János csász. kir. udvari maláta-készitmények gyárosa Bécsben. * Szt.-Pétervár.

Üzletalakitási éve 1847.

Valamennyi Hoff János-féle malátakészitmény 58-szor lett császárok és királyok által kitüntetve.

Hoff János-féle
malátakivonati egészségi sör.

Az általános elgyengülés, mell- és gyomorbajok, sorvadás, vérszegénység s altesti szervek rendetlen működései ellen. A legjobbnak bizonyult erősitő szer üdülőknek mindennemü betegségek után. Ára palaczkonkint 56 kr.

Hoff János-féle
malátakivonat mellczukorkák.

Felülmulhatlan a köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen. A számtalan hamisitások végett kék csomagolására és a valódi malátakivonat czukorkák védjegyére (a feltaláló arczképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagokban 60, 30, 15 és 10 krral.

A gyógyanyag és az egészséget előmozditó készülékek belföldi egészségügyi kiállitásának London 1881. érdem oklevél.

ALÁIRÁSOK:

Ő felsége Viktorina angol királyné. — Királyi ő fensége az edinburgi herczeg. — Spenzer, a kiállitás elnöke. — John Eric Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

Hoff János-féle
konczentrált malatakivonat.

Mell- és tüdőbajok, idült köhögés, hurut és gégefő-bajok ellen. — Biztos siker s igen kellemes szer. Palaczkonkint 1 frttal és 60 krral is.

Hoff János-féle
maláta-csokoládé.

Testi és ideggyengeségben szenvedő egyéneknek felettébb tápláló és erősitő. Ez igen kellemes izü, kiváltképen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete, mint nagyon izgató, megvan tiltva. ½ kilós csomag 1 frt 80 kr, 90 és 60 kr. ½ kilós csomag 2 frt 40 kr, 1 frt 60 kr és 1 frt.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorbajok, elerőtlenedés, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősitő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitüntetve | alapittatott 1847-ben

A valódi malátakivonat készitmények feltalálója s egyedüli készitője

Hoff János cs. kir. udvari szállitó urnak, cs. kir. tanácsos,

Európa csaknem valamennyi fejedelmének udvari szállitója, Bécs, I. gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8. Gyári helyiség: Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb egyéniségek részéről 1882-ben császári ő fensége Károly Lajos főherczeg. Frigyes főherczeg, király ő fensége a valesi herczeg, Ligne herczeg, az odenburgi herczegnő, a reussi herczegnő, Ferenczy kisasszony, királynénk ő felségének felolvasónője, Mária Valeria herczegnő királyi ő fensége angol nevelőnője, a Metternich család, Clam-Gallas, Karácsonyi, Batthyányi, Rommer, ő nagyméltósága Philippovics táborszernagy, gróf Wurmbrandt, sat. sat. Ajánlva orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Schnitzler, Granichstätten s számos mások által Bécsben.

Öt legujabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánitás Bécsből és a vidékről 1883 szeptemberben.

Sok százezren, kikről már lemondtak, a Hoff János-féle malátakészitményei által (malátakivonati egészségi sör) meg lónek mentve, egészségüket ismét visszanyerték s annak még ma is örvendhetnek. (A felüdültek saját szavai.)

Tekintetes ur! **Teljes egy év ig** sinlődtem fájdalmas **gyomorhurutban és köhögésben**, hasztalan volt minden gyógyszer, mig csak az ön kitünő Hoff János-féle malátakészitményeit nem használtam; nehány hónapja a köhögés tökéletesen megszünt, étvágyam ismét megjött s egészségem az ön Hoff János-féle malátakivonat egészségi sőre által tök életesen helyreállt. Fogadja legforróbb köszönetemet. Egyidejüleg egy magyar nyelven irt köszönő-iratot mellékelek, sziveskedjék azt minél szélesebb körben elterjeszteni.

Mező-Kovácsháza, **Dr. Nagy Alajos**, plébános.

Tekintetes ur! Felkérem az ön Hoff János-féle malátakivonat egészségi söréből 13 palaczk s két zacskó maláta-mellczukorkának postautánvétel mellett való azonnali gyors megküldésére. Örömmel tudatom, miszerint én az ön gyártmányait igen szivesen használom s azok nekem igen jót is tesznek a gyógyhatásosak. Mély tisztelettel Szt.-Andrá, Villach mellett, 1883. szeptember 5.

Peichl M. igazgatóné.

Orvosi gyógyelismerés.

Tekintetes ur! Van szerencsém önnek azon kellemes tudósitást tehetni, miszerint a Hoff János-féle maláta készitmények eddig még valamennyi betegemnél, kik légzőszervi bántalmak, étvágyhiány s emésztési bántalmakban már régebb idők óta szenvednek, a legsikeresebbeknek bizonyultak, mért is ujból felkérem önt, postai utánvét mellett „Guschall János urnak Brünben" czim alatt, 28 palaczk maláta-kivonat egészségi sör és 3 zacskó malátaczukorkának a megküldésére. Grottau, 1883. szeptember 9. Mély tisztelettel

Dr. Fröde József, gyakorló orvos.

Bécsi gyógyjelentés.

Bécs, 1883. szeptember 11.

Nem mulaszthatom el önnek, a férjemet már négy hónap óta gyötrő gyomorhurutnak csodálatos meggyógyitásáért legtorróbb köszönetemet fejezni ki. Férjem sok mindenféle szert használt, de sajnos, minden siker nélkül, mig végre egyszer az ujságban véletlenül az ön oly csodálatos hatásu Hoff János-féle malátakészitményeinek hirdetését olvasta. Megkisérlette s az ön Hoff János-féle malátakivonat egészség-sörének rövid használata után jelentékeny javulás állott be, s most a huszonegyedik palaczk elhasználása után férjem tökéletes egészséges.

Fogadja ugy az én, mint férjem legőszintébb hálaköszönetét s még csak azon kis kérésem volna, jelen soraimat a hasonló bajokban szenvedők javára sziveskedjék a nyilvánosság elé becsátani. Mély tisztelettel **Platenik Franciska.** — Neufünfhausen Goldschleggasse 28.

A legujabb bécsi köszönőirat 1883. szept. 7-ről.

Felkérem ujból 13 palaczk Hoff János-féle malátakivonat egészségi sörnek megküldésére, mert ha azt csak nyolcz nap nem használom is, már is érzem annak szükségességét, én azt már kéteve hogy használom s azon meggyőződésre jutottam, hogy az nékem igen jót tesz, mi okból azt igen óhajtanám a nyilvánosság elé terjeszteni. — Mély tisztelettel Bécs, 1883. szept. 5.

Bargetzi Ferencz,
czukrász, Máriahilferstrasse 62.

Óvás! Csakis valódi Hoff János-féle maláta gyártmányokat kell kérni, az cs. kir. keresk. törvényszéknél Ausztria-Magyarországban bejegyzett jegygyel (a feltaláló arczképével.) Más nem valódi készitmények nélkülözik a Hoff János-féle maláta-gyártmányok gyógyitóanyagjait s a valódi készitési módját és orvosok nyilatkozatai szerint ártalmas hatásnak is lehetnek. A legelső valódi nyákoldó Hoff János-féle maláta-czukorkák kék papirban vannak. Vételénél határozottan csakis ilyeneket kell kérni. — A Hoff János-féle maláta kivonatczukorkák kék papirosb an csomagja 60, 30, 15 és 10 kr.

Főraktár: Debreczenben **Csanak J. Rickl J. Z. Geréby Fülöp Varga L.** füszerkereskedéseikben. Nagy-Károly: **Ujházy István.** Nagy-Várad; **Janky Antal.** Nyiregyháza: **Korányi Imre.** Hajdu-Böszörmény; **Lengyel László.** gyógyszertárában és minden hazai gyógyszertárban.

Páris. | London. | Budapest, | Grácz. | Hamburg. | Frankfurt a Majna mellett. | New-York.

Nincs áremelés!

Ettlinger A. B., Hamburgban

ajánlja elösmert, legolcsóbb számitás mellett bérmentve csomagolással, tiszta, finom z matu **k á v é i t, 5 kilós zsákokban utánvétel mellett**

Rió finom, erős	frt	3.45 kr.
Cuba, ff. zöld, erős	„	4.10 „
Ceylon, kékes zöld, erős	„	5.— „
Arany Jáva, különös finom, szelid	„	5.20 „
Gyöngy-kávé igen finom	„	5.95 „
Afrikai gyöngy Mokka, valódi	„	4 45 „
Arábia Mokka, valódi nemesitett	„	7.20 „
Igen kedvelt, finom zamatu.		
Stambuli kávé-vegyiték	„	4.70 „
Thea kilónként **Congó** ff.	„	2.30 „
Sauhung, ff.	„	3.50 „
Családi thea, különös finom	„	4.— „
Asztali rizs „ „ pr. 5 kg.		1.40 „
Gavir I-ma, 4 kilós hordóban	„	7.50 „
„ gyengén sózva 2 kgr. hord.	„	4 05 „
Lengeri-rákhus p. 8 Ds.	„	4.25 „
Lasatz frissen főzvep. 8. Ds.	„	4.25 „
Sardinia à l. hui'e p. 18/4 Ds.	„	4.70 „
Étvágy-Sild pikant p. 8. Ds.	„	7.60 „
Angolna kocsonyázott p. 8 Ds.	„	4.20 „
Marhanyelv á 1 1/8 kg. p. 4 Ds.	„	8.10 „
Szárdella valódi Brab. 2 kg.	„	7.50 „
Matjeshering Delic. 5 kgr. F.	„	2,60 „
Rüszhal füstölt f. p. 2 láda	„	2.50 „
Jamaica-Rum I-a 4 Liter	„	4.15 „

Árjegyzéket gyarmatáruk, szeszes italok és különleges czikkek felett bérmentve küld

A. B. ETTLINGER, HAMBURGBAN.

Valódi különleges gyógyszer Radlauer gyógytáráé

A TYUKSZEM ELLEN.

Fagyások, bőrkeményedések ellen ezerszeresen bebizonyult **gyógyszer**, melynek jótékony működése a legrövidebb idő alatt **gyökeres javulást** eszközöl rákenés után.

Kar on, üvegge', ecsettel ára **50 kr.** 2.) A **Radlauer-féle hatásosnak elismert fertőztelenitő, frissitő, szoba levegőt tisztitó szere.** Ajánlva több egyetemi tanártól, igy Dr. Reklam Lipcsében, Dr. Nussbaum egészségügyi tanácsos, Dr. Gietl Münchenből, Dr. Niemayer, a berlini gyógyszerész egylet elnöke, Dr. Rokitóczky tanár. Mindenk ugy ajánlja, mint a legjobb szoba-illatszert. Egy üveg 70 kr. Kapható: Radlauer gyógytára Pozenben. Debreczenben Dr. Rotschnek V. Emilnél.

8338. sz.
1883.

Épitési árlejtési hirdetés.

A nagy-károlyi m. kir. dohánybeváltó hivatalházon és raktárakon 1884. évi szeptember hó végéig eszközlendő tatarozásokra a nagytekintetü m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság rendelete folytán pályázat hirdettetik.

A költségvetésileg megállapitott költség a következő:

Bontási	munkáért		120 frt 62 kr.
Föld	„	anyaggal együtt	2 frt 14 kr.
Asztalos és mázoló	„		3056 frt 73 kr.
Kőmüves	„		735 frt 89 kr.
Ács	„		38 frt 57 kr.
Lakatos és kovács	„		404 frt 46 kr.
Szobafestő	„		42 frt 67 kr.
Porondozási	„		220 frt 26 kr.
Üveges	„		58 frt 95 kr.
		Összesen:	4680 frt 29 kr.

Az épités biztositása czéljából a debreczeni m. kir. dohánybeváltó felügyelőségnél 1884. évi január hó 19-én verseny-tárgyalás fog tartatni, melyhez az előirt kellékekkel ellátott valamely kir. adóhivatalnál letett 5% bánompénzről szóló pénztári nyugtát tartalmazó irásbeli zártajánlatok az emlitett nap déli 12 óráig ugyanott elfogadtatnak.

Az ajánlati határozmányok és szerződési feltételek, valamint az előirányzat, terv és költségvetés, a megállapitott hivatalos órákban, a nagy-károlyi m. kir. dohány beváltó hivatalnál, mint az épitkezés szinhelyén betekinthetők.

Debreczen, 1883. deczember hó 31.

Magy. kir. dohány beváltó felügyelőség.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb Asztali-és üditő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gége bajoknál, gyomor-és hólyag hurutnál.
ÉDECSEK (az emésztés elősegitésére).
Mattoni Henrik, Karlsbadban (Csehország).

A feliratra a dugaszba égetve a min itt atható pontosan tessék ügyelni
MATTONI'S GIESSHÜBLER

Eladó kaszálló.

Halápon, a vasuti állomáshoz igen közel, egy

HAT BOGLYAS

tisztta kaszálló eladó.

Értekezhetni csapó-, kisszappanos-utcza 409. sz. a.

Az eredeti SINGER varrógépek

az Amsterdami

világkiállitáson

az első és legnagyobb dijat

disz-oklevelet

nyertek.

Valamint ez ideig minden Párisi, Bécsi, Philadelphiai világkiállitáson — hol az eredeti SINGER varrógépek a legelső kitüntetésben részesittettek — ugy jelenleg is azok feltünő előnyei a legfényesebben lettek elismerve.

Neidlinger G. Debreczen, Piacz-utcza 2145.

Legolcsóbb budapesti férfi és gyermek ruha raktár.

Ritkán kinálkozó alkalom.

A nagyérdemü közönség szives figyelmébe.

Az első budapesti

FÉRFI és GYERMEK RUHA GYÁRRAL

kötött szerződésemből kifolyólag — kötelezve vagyok 100,000 frt évi forgalmat csinálni. — Az idő, illetve az év előrehaladottsága következtében, és tekintettel azon körülményre, hogy a kikötött fentebbi összegü forgalomnak még meglehetős hijja, az árukészlet ellenben még igen nagy, elhatároztam raktáramon levő összes

férfi és gyermek ruhákat

bámulatos olcsón, sőt minden árban eladni, mely ritkán kinálkozó alkalmat ismételve a n. é. közönség figyelmébe ajánlom,

mély tisztelettel

Katz Hermann

Csanak-ház.

Téli és egyébnemü ruhák bevásárlására.

Feltünő és csodálatos árakban.

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.